

ІВАН МАНИЛО-ДНІПРЯК.

— Меч
Свѣтослава —

1973

**ІВАН МАНИЛО-
ДНІПРЯК**

Меч Святослава

IVAN MANYLO-DNIPRJAK

Swjatoslaw's Sword, Poetry

Книжки Івана Манила-Дніпряка

- Колючий сміх /байки/, Авґсбург, Німеччина, 1946
Постріли з пера /гуморески, епіграми, пародії /,
Авґсбург, 1947
Січ і відсіч /байки /, Мюнхен – Авґсбург, 1948
Запоріжжя сміється /поезії, гуморески, епіграми,
пародії/, Авґсбург, 1950
Байкар /байки, поезії, гуморески/, Нью-Йорк – Він-
ніпег, 1953
Пеани і кпини /гуморески, байки, пародії, епіграми/
Нью-Йорк – Вайнланд, 1960
Грім за зорею /поезії, гуморески, байки/, Вайн-
ланд – Нью-Йорк, 1963
Україна сама.../поезії, балади, гуморески, байки,
літ. жарти/, Нью-Йорк, 1966
Меч Святослава /поезії, байки, гуморески/, 1973

ІВАН МАНИЛО-ДНІПРЯК

М Е Ч
СВЯТОСЛАВА

ПОЕЗІЇ
БАЙКИ
ГУМОРЕСКИ

В-во „ВОЛОСОЖАР”

НЬЮ-ЙОРК 1973 МІЛЛВІЛЛ

КОЛИ КВІТУЮТЬ ЧЕРЕШНІ...

Коли квітують черешні і жовті, як мрія, кульбаби,
Лине крилатим Пегасом сонце на синій граніт...
Закучерявлені хмари – сіном натоптані гарби –
Гримлять і котяться в сяйво прийдешніх століть.

Рідний, милий Пегасе! З золота маєш вуздечку,
Шовково-вишневі на вітрі бринять твої поводи.
Понеси мене в край, де курай скаче в зоряну гречку,
Де Дніпро клекотить і безсмертям квітують сади...

Там я ріс, мов роса, у степах і садах придніпрових
І, обагивши меч Святослава во ім'я мети,
Я пішов у світи, повен щастя, дерзання й любови,
Повен щастя й любови я пішов у далекі світи...

Гітлеризм, сталінізм – відпливло все навіки повз мене,
Потонуло, хоч плавати й прагне, усяке бундючне сміття.
І проходжу тепер я, молодий, палахкий і надхненний,
В браму сонця й весни – і немає мені вороття...

(З книги "УКРАЇНА САМА..")

Обкладинку малював
Яків СОКІЛ

З О Р Я Н І С Т Ь

ВОДОПАД БІЛЯ ЗАПОРІЖЖЯ

Маленький рідний Водопад
Дзвенить водою степовою,
А в комишах поміж кугою
Пливають качки за рядом ряд.

Ген-ген Тарасові стовпи
Дронтами срібними заграли
І я з пером і кнє-запалом
Йду-вирушаю у степи.

Співають-тьохкають пташки,
Хмарки плывуть, мов думи дивні,
І копи – степу королівни –
Стоять, мов з скарбами віки.

Які степи! Яка блакить!
Які гримучі грозовії!
І я, пригадуючи Київ,
Мов чую чари всіх століть...

Юрківський тихий Водопад,
Над ним палахкотять стожари...
Клекочуть Рейни й Ніагари...
А він рідніший нам в стократ!!

S E M P E R I D E M

Завжди те саме я кажу тобі:
Люби Україну, ніжну, рідну мову,
Міста і села жовтоголубі...
Люби свій край, мов соловей діброву...

Завжди те саме я кажу тобі:
Люби Дніпро – ріку свого народу,
Гартуй мечи й готуйся до походу!..
Плоди безсмертя зріють в боротьбі!

*Ліда Манило, А.С. Орел та Ів. Манило-Дніпряк (стоїть),
літо, 1972, США*

Б Е З М Е Ж Ж Я

Ще сплять на березі чайки
І вересень на хвилях, бринька.
Блакитноокі дні палкі
Щомиті тануть, наче синька.

Лежу на березі. Увесь
Душею в спогадах і болях.
Під парасолею небес
Я чую пісню з Гуляй-Поля...

Мов бачу : зоряний Дніпро
На Запоріжжя сяйвом бризка
І сонце золотим цебрѳм
Над Хортицею сипле іскри.

Буяй, красо! Рости й цвіти!
Дніпро, чайки... і рідні вежі...
Встаю. Пливу. Від самоти
З чайками лину я в безмежжя...

12 вересня, 1969
Атлантик Сіті, США

—оОо—

З О Р Я Н І С Т Ь

Я пережив усе земне ,
Я пережив усе долиinne,--
Тепер не стримуйте мене,
Нехай мій Дух над Світом лине,
 Нехай , квітуючи, Земля
 Мене в віках розвеселя...

Колись – ген-ген! – в земних садах.
Я оспівав щасливу днину,--
Тепер у космосі мій шлях,--
Нову шукаю я Людину...
 Нехай, кружляючи, Земля
 Мене вітає хоч здала...

Для мене Світ – це Божий Храм,
Я маю дивне там довір'я,
Тому нікому не віддам
Волосожарного Сузір'я!
 І, витканий з зірок, Земля
 Мені вже килим вистеля!

Весь Білий Світ – це Ви і я –
Безмежжя Боже і велике,
Тому нехай усім сія
Безсмертя Сонце вогнелике!
 Тож хай народжує Земля
 Нових Шевченків і Золя!!

К Р Е Д О

Святкові дні і новорічна ніч...
Самітником блукаю в лісі древнім,
А в серці молодім, буремнім,
Мов гримотить Дніпро і лине клич:

Далеко ген за горами й морями
Встає світання – гине хмар орда,
Здіймається Жар-Птиця над полями –
Безсмертя наше й слава молода.

О, милий сину, лицарю Плеяди!
З народом будь, співай йому й з-за ґрат.
Волицю п'ють із хмар орли нерадо, –
З Дніпра вода солодша їм в стократ.

Твоїми творами живем і мрієм,
Поезію не перемеле мла...
Ми – вічні. Ми з народом молодієм.
Братерства й слави сяєво пала!

Колодою не будь, плекай жень-шень
Думок... Неси їх в Рідний Степ коханий...
Візьми перо і тисячі пісень –
Вони бальзам на українські рани!!

ПИСЬМЕННИЦІ

Ви навчіть мене, рідна, писати романи
Про казкові степи золоті,
Щоб жили там Сарголи, Трясили, Мар'яни...
Щоб були вони чисті й святі.

Щоб я міг зрозуміти їх *світлі* пориви
І щоб душу мою молоду
Зрозуміли й вони... Щоб Пегас весногровий
Зупинився в Дніпровім саду...

Найдорожчий там скарб – меч і щит Святослава –
Блискотітиме в наших руках...
Із руїни Нова Українська Держава
Ще устане, щоб ж и т и в віках!

Ви навчіть мене добре писати, Докіє,
Наче Мати, премудра ж Ви е...
Гляньте : сонце встає – і осяяний Київ
Посилає проміння своє.

~*~*~

ПРИВІТ ТОБІ,

ВЕЛИКА УКРАЇНО!

Гудуть комбайни, пропливають гарби,
Копиці й копи, й жар дівочих уст...
І пропливає, мов пшеничний айсберг,
В нові століття Україна-Русь...

Іду полями. Сонце. Небокраї.
Дзвенить в повітрі жовтотілий джміль.
І серце в грудях, мов на кобзі грає...
Оце мій світ, мій рай і сміх, і біль.

Прости мені, Велика Україно,
Що я, заблуканий, далеко так...
Та я до тебе серцем, в думках лину...
Прийми привіт! – Твій син Іван ДНІПРЯК.

Лесі УКРАЇНЦІ

Ти на гору круту крем'яную,
Підняла важкий камінь століть...
Перебувши негоду страшную,
Твоє слово між нами гримить.

Лісова твоя пісня, ми знаєм,
Кличе всіх на братерство і змаг.
Ворог клятий поволі конає,
Його корчить нездоланий жах.

Над Дніпром височить бронзоликий
Монумент твій у сяйві небес,~
І Франко й Драгоманів великий
Привели у безсмертя тебе!

Лесю, Лесю! Пала Україна...
Дніпровий україниться шлях...
І бандурить досвітня година
Твоїх, творів у наших, серцях!!

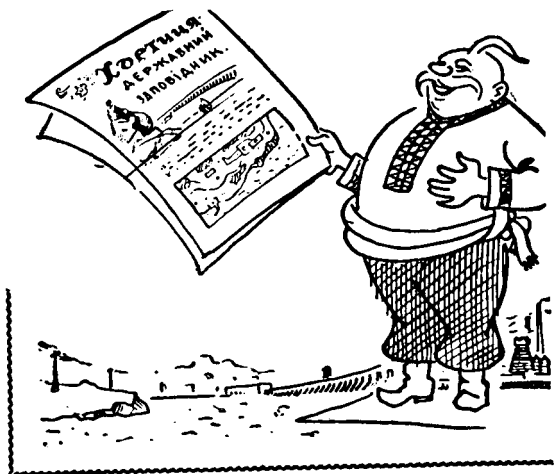
25 січня, 1971

НА ХОРТИЦІ

Ларисі Дончук
З. Дончукові

На Хортиці весни й пісень мого народу
Вже б'є копитом кінь моєї слави...
Збираються полки – і ринуть до походу
За Велич Української Держави;

На Хортиці бренять-бредуть дуби мого безсмертя,
Вітри історії шумлять між сяйвом верховіть;
І я, немов Орфей, в Дніпровій круговерті
Пливу і жду нових, як грім, століть...

О, К А Н А Д О !

*Де ти, доле невмолима,
Тяжко жити в чужині,
Рідний Край перед очима
Все ввижається мені...*

П. ГРАБОВСЬКИЙ

Під високим небом канадійським
Понад Ніягарою іду.
Дзвонить сонце в серці українським,
Грає осінь на багрянць-дуду.

Скільки вже пройшов я і проїхав
(Незабаром запишусь в діди)...
Там, де Запоріжжя і Орхів,
Заросли давно мої сліди.

Юний сад розрісся і засох, вже,
В рідній хаті сови по ночах...
Скільки ж можна ще блукати довше?!
Камінь чорний гріти на плечах!?

Ніягаро осяйна й грайлива!
О, Канадо срібновода, знай:
В Ріднім Краї буду я щасливий:
Там – народ, там – зоряність, розмай...

Там моє безсмертя – в Придніпров'ї! –
Виростає, крила підійма
І Тарас Шевченко хмуриць брови,
Що мене немає та й нема...

Під високим небом канадійським
Забриніли молоді сніги...
Грають сурми в серці українським,
Кличуть на Дніпровські береги!!

1970

ПРОКИНЬСЯ!

Прокинься, велетню закутий!
Вже триста літ ти спиш і спиш...
Навколо цвинтарний спориш,
Лунає скрізь "Шумел каміш"
І стогнуть береги Славути.

"Цвітуть" озера і моря—
Позаростали жабуринням,
А над колгоспним безгомінням
"Взошла пленітьельна зоря"
І пророста чуже насіння.

На Хортиці дуби і верби
Додолу цвіт, додолу лист...
Прокинься ж, велетню! Тепер би
Тобі явити силу й хист,
Щоб згинув "русскій" шовініст.

Гречки, Подгорні й інше зілля—
Хамелеони рідних піль,
Вся їхня праця, зміст і стиль
Чужій імперії розкриль
Лиш додають, а нам — знесилля...

Прокинься ж, велетню закутий!
Чому в віках так довго спиш?
Навколо лопухи й спориш,
Лунає скрізь "Шумел каміш"
І чути: — Бути чи не бути?!

ДО ПОДРУГИ

Де в бубни б'ють дуби багряні,
Де жити б можна сто століть,
Виходь, подруго, на світанні
Мене, замріяна, зустріть..

Приїду я на Керулені
В Торонто стишене твоє:
І в праці – зморені й надхненні—
Нас Сонце Слави обів'є...

І я тоді, забувши муки
Й згадавши юних весен дим,
Візьму тебе, мов сніп на руки
З колоссям ніжно -золотим...

Я понесу тебе далеко –
З мечем і зоряним пером –
Туди, де чути орлій клекіт
Понад Славутичем-Дніпром, –

Там ждуть нас лицарі Трясила,
Всеукраїнський грім і змаг...
Там наші сльози зникнуть, мила,
Мов сині роси на лугах..

—оОо—

ЗОЛОТИМИ СУЗІР'ЯМИ ЛІТО...

Золотими сузір'ями літо
Вже упало на жил течію
І заходить із щирим привітом
Сам Сократ у хатину мою...

Літо... Літо, мов слава, розлоге!
І Сократ, наче батько і друг!
Перевали й нові перелоги
Переоре поезії плуг.

Серце, серце! Не випий цикути,
Ніби креміль, ти викреши спів!
Громоблисками гніву за Крути
Ми сплюндруємо всіх ворогів!

-* -

ЗОЛОТИМИ СУЗІР"ЯМИ ЛІТО...

Золотими сузір"ями літо
Вже упало на жил течію
І заходить із щирим привітом
Сам Сократ у хатину мою...

Літо... Літо, мов слава, розлоге!
І Сократ, наче батько і друг!
Перевали й нові перелоги
Переоре поезії плуг.

Серце, серце! Не випий цикути,
Ніби креміль, ти викреси спів!
Громоблисками гніву за Крути
Ми сплюндруємо всіх ворогів!

-* -

Євгеніві МАЛАНЮКОВІ

"Бачу вас високих і русявих,
Зовсім інших, не таких, як ми, —
Пристрасників висоти і слави,
Ненависників лукавства й тьми..." —

Так мені тоді Ви говорили
В надвечір"я синє ... А Дунай
Линув понад скелями, стокрилий,
В Чорне море, ніби в Рідний Край.

Ви думками бились до нестяму
/Пахла бойовищами пора!/,
Що хотілось хоч у вовчу яму
Впасти зерном десь біля Дніпра.

Там дідизна, там Синюха й місяць
Збудять в серці переможний ямб...
Від степів Еллади і узлісець
Шлю Волосожарний дитирамб!!

26-III-67

ПІСНЯ ПРО ДАЛЕКИЙ ПОХІД

(За Мао Тсе-тунгом)

Десятки тисяч річок голосних
І тисячі гір устають на путі,
Та арміям нашим труд не страшний,
Ім треба в Далекий Похід іти.

На П'ятох, Хребтах, синіє туман
І падають хмари на нас дощем.
Розлилася навкіл річка Уман,
Де ми по коліна в бруді бредем.

І знову Далекий Похід не простий:
На березі скелі і валуни.
Через річку Даду пролягли мости
І віє на нас хижий холод війни.

А потім Міншань, і на тисячі лі
Снігів і гір крижаний вінець...
Три армії наші сюди прийшли,
І всі усміхаються, накінець...

** ** *

НА ТЕМУ ПРО ДАЛЕКИЙ ПОХІД

Пролітають хмарки холодні, як сніг,
І гуси на південь летять – в милий батьківський край.
Як не дійдемо ми до тієї Стіни,
Значить ми недостатньо кохаєм Китай.
Ми на пальцях рахуємо тисячі лі,
Нам дме вітер жорстокий до оголених скронь.
Несемо ми мотуззя з усієї Землі,
Щоб був зв'язаний ними Зелений Дракон!

— *** —

Т И Х О!

Тихо! Це спить Україна...
Тихо! Її не збудить...
Спить вона сном, мов руїна,
Кілька, ох, кілька століть.

В сні вона сил набирається
(Тихо крокуйте, віки!)
Хто там в поході збирається?
Сплять ще, хай сплять козаки...

Що їм палання-піднесення?
Що їм держава? Світи?..
З ленінським курсом невесело
Снити в степах ... О, кроти!

Партія Леніна-Сталіна –
Новий хомут і ярмо...
Остеронь справи не станемо –
У комунізм ідемо...

Люди із Дикого Поля ми,
Правнуки Слави й Меча...
Ринуть в степах, над бездоллями
Орди Москви й Ілліча!

Декому хочеться встати ще,
Вийти з громами на шлях...
Зламана шабля і ратище
Трупом смердить по степах!

О, Україно-зірнице!
Де твій народ-бойовик?
П'є твою кров, як водицю,
Хижий москаль-большевик!

Тихо! Ще спить Україна...
Тихо! Її не збудить...
Підла отрута зміїна
Гне її кілька століть...

США, 1971

П Р О Б У Д Ж Е Н Н Я

В білому полі на білім коні
Юність майнула премила;
В білому полі на білій стерні
Впав я, мов лицар Могила.

Так прошуміло сто тисяч століть...
В Дихому Полі – Аттіла...
Потім пробудження день... Геракліт
Тихо сказав: – Ну, до діла!

Палахкотить в твоїм зорі стозор –
З Богом дерзай і не кумкай! –
Потім прибув і сказав Піфагор:
– Знаю тебе й твою думку...

Смерть тобі, певно, давно не страшна –
Іскра душі світ проріже...
Ти з України? Вже мудрість-весна
Лине в твоє Запоріжжя.

Там, мов лелеки, леліють дуби,
Ходять на Хортицьких кручах;
Там і комбайну, і стукіт гарби...
Й мова бентежна, співуча!

Слав у степах, я сто тисяч століть,
Тирса, мов вічність, шуміла...
Потім пробудження день. Геракліт
Мудро промовив: – До діла!

Так я і лину тепер, мов у сні,
Пружить Пегас дужі крила:
В ріднім роздоллі колись навесні
Воля заграє стосила!!

Атлантик Сіті, 1970

ТИ НЕ КЛИЧ...

Ти не клич мене сином, Гудзо не,
Я не син... Лине гомін і сміх...
Корабель мій пливе. Не потоне
Моє слово у хвилях твоїх.

Ти не клич мене братом, Гудзоне,
Я не брат... Лине гомін і грім...
Мій народ і сміється, і стогне,
Ходить-бродить жахкий бурелім.

Ти не клич, не терзай, не шукай мене,—
Над Дніпром моїм слави снопи...
Якщо ляжу на дно твоє каменем,—
Заридають за мною степи.

Чую запах терпкий евшан-зілля,
Бачу лан, у гаях Дніпрельстан.
Чужина — чорна ніч божевілля...
Я — не Джан, я — не Ганс, я — Іван!

Не заманюй, Гудзоне могутній,
Я — Дніпряк, а не блазень і гном..
Корабель мій пливе у майбутнє,
А майбутнє моє над Д н і п р о м!

1970

Я ПОВЕРТАЮСЬ...

Я повертаюсь до свого народу –
Відкрити семафори вже пора...
На еміграції я зайвий. В непогоду
Вертаюся до Сонця, до Дніпра.

Я зайвий тут. Писати, мабуть, зайво,
Що зайвий всім, немов торішній жест.
А там степи, гаї, Дніпрове грайво
І гавка мило так беззубий рідний пес.

– Цю-цю, Рябко! – До нього скалю зуби.–
Скакай скоріш на мій тугий хребет...
Колись я був і юн, і міцнодубий,
Тепер старий, забреханий, немов скелет.

Ну, як жилося в сталінській артілі?
Чи маеш кістку хоч на трудовні?
З тобою стали ми, як тирса, посивілі,–
І падають, мов пні, у прірву дні сумні.

Иди, собайлику! Я поцілую в губи.
Колись... Давно ... Жили ми, мов брати...
Коли дійду до краю я, до згуби,
Ти не забудь мене, бродягу, загребти...

США, 1970-71

—*—*—

ЗАТУМАНИЛО

Я тумани возив возами —
Затуманило усім нам...
Повні ріки пливуть сльозами
З Україн, із В'єтнамів, з Панам.

Вашінг-тоннами бомби падають
Не на голову на мою:
Моя хата, здається, скраю є,
Тож не згину в дурнім бою.

Я давно вже став пацифістиком,
Вати-канчуком, Смолієм...
Рідно-мовними нео-фашистами
На полові життя куем.

Пропливають хмарками-тучами
Жовто-кручами дні нові...
Над степами воло-ревучими
Затуманило в голові.

18-7- 1970

.*X*.

ЯК СОНЦЕ ПЕСТИТЬ...

Як сонце пестить все живе це, -
З весельцем в правесну пливе, -
Люблю тебе душею й серцем
За слово щире і нове.

Хай буду я отим весельцем,
А сонцем слави будеш ти!
І ми причалим на озерці
Кохання, Віри й Самоти...

Ми будемо безсмертя пити
Із наших спраглих уст... І ця
Безмежна зоряність блакитна
Народить молоді сонця!

Вашінгтон,
4 вересня, 1969

БІЛИЙ ДЕМОН

За вікном зима...

В.СОСЮФА

За вікном зима,
Снігові споруди...
Єдності нема,
Єдності не буде.

Де ти, брате мій,
Мудрий Геракліте?
Білий Світ, як змії,
Горем оповитий.

І сніги летять,
Шкірять білі зуби...
Світ старий, мов гадь,
Иде-летить до згуби.

Десь там у снігах
Мила Україна...
І летить, мов птах,
Біла домовина...

Люд глухонімий,
Снігові споруди.
Геракліте мій,
Єдності не буде!

Світ туди й сюди
Крутиться безсилий.
Заміта сліди
Демон снігу білий...

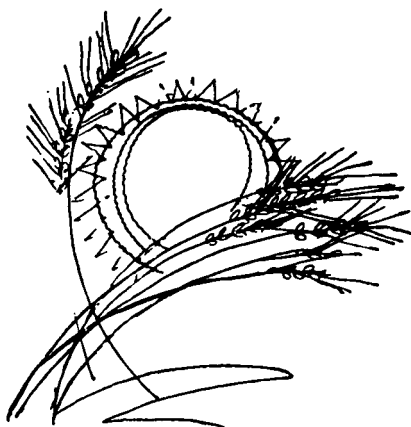
8 лютого, 1970

СТЕП КЛИЧЕ

Село в садах, а там левада,
А далі степ синіє
І сонечко – людей відрода—
Пливе за гай, Маріє.

Яка краса довкіл, подруго!
Аж серце в щасті мліє,
Коли пісні летять за плугом...
Нас кличе степ, Маріє!

О Ч Е Р Е Т

Очерет, комиші, рогоза...
Хлипа луг, немов мила лелека...
Гримотить і гуркоче гроза
То близька, то, 'як вічність, далека.

Пшениці, чебрівці, рогоза
Чорнобривлять мою Україну.
З осоки сонце-дід виліза,
Ловить ятером риби-хмарини.

І веселка встає над Дніпром...
Її бачу далеку і мрійну...
Ї у мріях пливу я човном
В твої плеса, красо буревійна!

1969

— * * —

РАНОК

На море неба промінь ліг,
А потім — нижче й далі —
За синій небокрай побіг
Без горя і печалі.

З огнем залитих парусів
Ген сонце впливає...
Земля в оновленій красі
Цвіте, в піснях буяє.

1939

—*—*—

ТАМ, ДЕ ВОРОН...

Там, де ворон чорний кряче,
Де шумить Дніпро-вода,
Там дівчина гірко плаче,
Гірко плаче ще й рида.

Понад нею линуць хмари,
Мрійний дощик опада
І біжать, немов примари,
Молоді її літа.

Не плач мила, преласкава,
Там, де сонце, там і ми,
Там, де сонце, там і слава,
А де слава, там громи...

8/IX-71

-Ж-

ОЙ, НИВО...

Ой, ниво, нивонько широка,
Спочинь у снах в зимові дні,
А задзвенять весни потоки
Веселі, срібно-чарівні,—

І сонце виплете віночки
З промінних квітів осяйних,
Дорідні й рідні колосочки
Плекати буде поміж них;

І я поетом подорожнім,
Вклоняючись, неначе брат,
У колоску привітнім кожнім
Зумію щастя відшукать..

Ой, ниво, нивонько широка,
Ти в сніговіях спочивай,
Весна ж прилине мрійноока,
Прославиш знову Рідний Край!

м. Запоріжжя, 1942

._*._

Я Л И Н К А

Ялиночко, ялинко,
Привіт тобі, привіт!
Ми всі співаєм дзвінко
Біля голчатих віт.

Стоїш ти у кімнаті
Весела й чарівна,
Надворі – сніжні шати,
А ти ж – немов весна...

Струнка й зеленбарвна,
Окраса всіх гаїв.
Ти принесла, жадана,
До нас і сміх, і спів.

Ми будем дружньо жити,
У праці молодіть...
Ялинко сяйновіта,
Привіт тобі, привіт!

1942, Запоріжжя

ДАЛЕКА ЗОРЕ!

Мамо, мамо! Не плач, не треба
(За фронтами гудуть фронти).—
Не повернеться син до тебе,
Не прибудеш до нього й ти.

Мамо, мамо! Далека зоре!
А яка ж ти мені близька!..
В твоїм зорі — смертельне горе,
Смерть повзе, мов гадюка слизька.

...І лежиш ти тепер в Кушугумі
Над Дніпром там, де тиша і грім..
Та живеш ти у пісні і в думі,
В степовому пшеничному шумі
Чую голос; ти в серці моїм!

1956

* *

ДВА ЧУПРИНКИ

*Прийшли до мене в гості два Чупринки:
Один — поет, а другий — генерал . . .
Весняне сонце — в небі ні змаринки —
Сплітало їм вінок на лоні трав.*

*— Добридень! — обізвався, немов до брата.
— Привіт співцеві! — усміхнувсь Роман.
Один з пером, а другий з автоматом
Сплітали Україні свій пеан . . .*

*В степах Америки із радістю обнови
Відкрив я Слави Український Храм:
Тут сходяться Чупринки і Підкови,
Петлюри і Франки, — новим вікам*

*Вони думки передали в заграві . . .
І рідні стяги скрізь — мета збулась! —
В Нью-Йорку, в Вашингтоні і в Оттаві . . .
Життя йде вгору! Київ кличе нас!*

*. . . Прийшли до мене в гості два титани:
Один — поет, а другий — генерал . . .
Дрижить Москва, титаються тумани
І корчитьсья, мов спрут, старий Урал!*

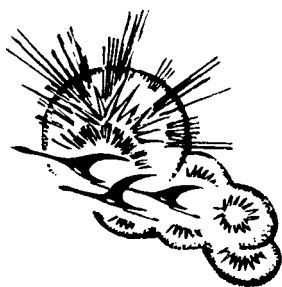
—*—

АЕРОПЛЯНИТЬ МЕВА...

Ю. Мовчанові

Аероплянить мева над водою,
За кораблем сивіючі літа...
Чим далі в світ, тим більше неспокою,
Тим більший біль і горе й самота.

Сиджу на палубі. Ніде й нікого.
Лиш кораблі та мевы, та вода...
Отак плывти б у даль від люду навісного,
Щоб дні нові зачать в заобрійних садах.

ТЕЧЕ РІЧКА ЧОРТОМЛИЧКА

Тече річка Чортмличка,
Хтось на кобзі бринька...
Неба просивъ. Чеше коси
Юна українка.

Ходить Оля серед поля
Струнка, не байдужа...
А як стиха заспіває:
' ' Ой, не шуми, дуже ' ' , -

Мое серце стрепенеться,
Соколом полине
На далеку Україну.
В голубі долини...

Тече річка Чортмличка,
Жвѳтосині хвилі...
Дніпрельстанить степ широкий
Український, ' милий.

1968

..

В СТЕПУ

На покоси впали роси,
Під копою ми удвох...
Ходить місяць безголосий,
Заглядає в синій льох;

Бродить місяць, дід сріблястий,
Зірко зорить під копу...
І пливе наш човен щастя
В українському степу...

*Сидять (зліва направа) Ю.Буряківець, П.Кізко; дру-
гий ряд/ зліва/ Л.Полтава, Я.Славутич, Карпен-
ко-Криниця, Ів.Манило-Дніпряк, В.Русальський та
Ол.Воропай-Степовий/ Авгсбург, 1947/*

ОЙ, П'Ю ПОЕЗІЮ

Ой, п'ю поезію, як сонце золоте,
Ой, п'ю поезію в степу й за ґратами...
Її, як бджоли мед, завжди збиратиму,—
Здається, й народився ж я на те;

Ой, п'ю поезію, мов сяйво уночі...
Ой, п'ю поезію Землі і Космосу:
Летить вона у даль пшениць грай-голосом,
А на бандурах, зір бринять мечі...

1967

НА ЧАТАХ

Ліс у Карпатах, мов сон . . .
Тільки нам, друзі, не спитьсья:

Ми перейшли Рубікон,
Сяє свободою криця,

Тільки вперед нас веде
Вулця Слави — Хрещатик . . .
Ворог прийшк... Де він? Де?
Будьмо уважні на чатах!

О, Україно, це ти —
Наша краса і вірада . . .
Знову fronti і fronti.
Грім. Кулеметна тирада . . .

Ми прислухаємось... Ціль!
Сонце, мов жовта лелека . . .
В бій вирушають бійці,
Лине їх слава далеко!

РЕВЕ ТА СТОГНЕ...

(За Шевченком і Грабовським)

Реве та стогне Дніпр широкий
/Той стогін-рев нікого не зляка/,
Додолу верби гне високі
Шевченка гнів і грім Франка.

І блідий місяць на ту пору
Поміж хмарин, сумних отав,
Неначе човен, повен горя,
В далеке море впливав...

І я заплавав на вигнанні,
І з горя, плачучи, проснувсь...
З глибин віків, як із туманів,
Вставала Україна-Русь...

І йшла Слов'янщина за нею,
І сяяв Київ злоторук...
І линув янгол над Землею —
Апостол правди і наук!

ЗАПОРІЖЖЯМ ІДУ

Запоріжжям іду,
Жовте листя в саду
До ніг осені милої пада...

Тільки в серці моїм,
Наче грім, молодім
Залягла не печаль, а вірада.

Краю мій дорогий!
Набирайся снаги
І мечі перековуй на рала:

Будем сіять-орать,
Трупом степ засівать,
Україна ж бо вічно орала...

Де шумів лиш овес,
Рокотить Дніпрогес
І ридають Тичина й Осьмачка:

Краю мій дорогий,
Набирайся снаги,
Уставай з летаргічної сплячки!!

-::-

Меч Святослава

Меч, як і все, іржа з'їда в смітті,
Тож не тримай його у забутті:
Бери до рук, виборюй щастя-долю,
Ламай залізні ґрати й золоті.

Дніпро і Київ — наш девіз і стяг! . .
За Україну, до нових звитяг
Ми підемо усі, як смерч, великі . . .
Меч Святослава нам освятить шлях!!

14 листопада, 1966.

П О В І С Т К А

Я повістку тримаю осяйну,
Як руку матері ласкаву,
Що зве мене на подвиг, на війну
За українську молодість і славу.

І дужий я, і весело мені,
Що може завтра на світанку
На хмжі гнізда вогняні
Я поведу блакитні танки;

Я поведу їх так, щоб назавжди
Лице Дніпра очистити від зради,
Щоб йшли дівчата вільно у сади
Рясні плекати виногради;

Щоб сивий батько з келехом вина
Хвалився про сина, як героя,
Назавжди щоб осонцена війна
Катів похоронила у двобої...

Я повістку тримаю осяйну,
Як руку матері ласкаву,
Що зве мене на подвиг, на війну
За Українську Дніпрову Державу!

СТЕПОГРАД

Степоград – моє місто родинне,
Я родився у ньому і ріс.
Там парує земля несходима,
Молодий кучерявиться ліс.

Степоград... Там могили і кручі,
Древня слава дрімучих століть...
Там слов"янські армади гримучі
Ще устануть, щоб світ оновить:

Ринуть степом крицеві когорти –
Буде правда і праведний суд!..
Прапорами Мазепи і Гонти
Заквітчаєм Новий Дніпробуд!

К И П Е Н Ь

Євгенові ЄВТУШЕНКОВІ

(Московськ. поетові українськ. походження)

Була Росія чорна і кривава –
Такою залишилася й тепер...
Вона, немов стара мара-проява,
Іде під маскою "еСеРеСеР".

А ти все хвалиш грабежі і грати...
Забувши Рідну Мову й Рідний Край,
Плюєш у Серце Матері розп'яте; –
Життя, як пекло, а ти кажеш – рай!

Для чого ж славословиш, знавіснілий?
Який ти в біса друг мені і брат!?
Слова московські с а р а н о ю сіли
На рідний степ, на рідний гай і сад...

Пиши, брешу, вишкірюй жовті зуби –
Солодка с л а в а, знай, немов димок...
На цвинтарі Москви, в хвилину згуби,
И тебе чекає вже осиковий кілок!

Г І Б Р И Д И

*Нас ждуть, що знову ми прилинемо
На рідні села і міста,
Що ми ярмо з народу скинемо
І Матір знімемо з хреста...
Ол. ОЛЕСЬ*

Не ждїть, не вернемось: ніколи:
Палахкотять чужі сонця,
Чужі нам сяють видноколи,
Чужі в нас душі і серця!

Гібриди ми. Пристосуванці.
Американський Рідний Край
Дає нам все: доволі праці,
Булінки, авта, тихий рай...

Куди нам знову мандрувати?
Та ж ми – давно уже не ми:
І ми, і діти ренегати
Не знаєм горя і тюрми.

Не ждїть в вишневій Україні
Чи на Зеленому Клину:
Вже наші душі в домовині,
Ми путь кінчаємо земну.

Не ждїть в галях і темних ямах,
Нас не хвилює тлїнь халуп...
Не ждїть... Не прийдемо з боями.
Гібриди ми, ходячий труп!

США, 1970

ЯК ТИ УКРАЇНЕЦЬ...

Як ти українець, живеш над Дніпром
І любиш з Дніпром розмовляти,—
Чому ж воріженькам спішиш, наче гном,
Підметки брудні цілувати?

Чому ти замилюєш очі щодня
Про велич свою, мов амеба,
І чтокаєш й такаєш, мов бісеня,
Щоб кинули сала і хліба?

Чому ти рабом *ізігнувся в дугу*,
Забувши про гордість людини?..
Ти ж знаєш, що завше чекають слугу
Різки, батоги , гільйотина?

Якщо ти утратиш традиції, рід,
Забувши, як з полем балакать,
То знай: через сто, через тисячу літ
Про т е б е не гавкне й собака!!

1969

—**—

СВІТЛАНА

"Я любила и уважала свого отца..."

Світлана СТАЛІНА

("НРС", 27 квітня, 1967)

Вождь Сталін-Джугашвілі дуба дав...!

Ніхто за ним не плакав, не кречав,

Ще й викинули з мавзолею,

Зрівнявши гріб із голою землею...!

Та ось дочка його Світлана

Ридає й плаче горлицею зрана:

— На всьому Заході і Сході

Ти батьком був знедолених народів.

Тобі схилявся до ніг Хрущов

І вірний пес твій, кат Єжов...!

Пригадуєш Єжовські рукавиці?

Ти ними бив хохлів лукаволицих.

О, Джугашвілі, батьку мій,

Устань і порох недругів розвій!

Та Джугашвілі, звісно, не встає:

Було так, буде й завжди є.

Хто вмер, тому немає вороття

У сяйво дня, в сади й гаї життя.

На троні звільненім аж три вожді

Розсілися...!

— Світлано, будь твоїй біді.

Тікай, — так радять друзі, — в інший край,

Тебе врятує може Еф-Бі-Ай...!

Приїхала до США. Сенсація яка!

Нерона Другого дочка!
Пищать газети й телебуди:
— Ох, що це, люди, далі буде?!
— Мені життя в Кремлі немає;—
Квилить Світлана і ридає. —
Я ж вірю в Бога — світ без ґрат —
І в Божий ореол Карпат!

Світанок. Сонце. Серп і Молоток...
А де ж це твій, Світлано, партквиток?
Чи підеш тут у партгурток?
Ти йшла за батьком всюди, наче тінь...
А що, як ти — новий Троянський кінь?!
А що, як ти — прехитра удовиця —
З капіталістом хочеш одружитися!?
Аджеж криваве знамено
Із комунізмом йде на дно...!
Жалієш, певно, що отець помер,—
Жила б без Бога
у Москві й тепер!
На брилах всіх червоних пірамід
Лишився напис: СТАЛІН — ЛЮДОЇД...

Мені було приємно й мило
Писати щирю правду...!
Иван МАНИЛО

США, 1967

—*—

ЧЕРЕДА

Йшли корови із діброви,
А овечки з поля...
Захурилась Україна -
Така її доля.
/З пісні/

Подивись: гоготить череда -
Зміновіхівська горда порода...
З неї все, як із гуски вода,
Костючков бо у ній - верховода!

Чужина. Нил доріг. Ось одна
Коровище наставила роги...
Аж тут Дривнич з бичем: "Ти - дурна,
Надай Брежневу зразу ж під ноги!

Шелест, Брежнев - слов'янські брати...
Смарагдові дуги, срібні верби,
Над стенами хмарки, мов хорти...
Ох, туди я хоч зараз попер би!

Не махай же хвостом на Москву,
Пролетарську шануй Немезиду...
А як ні - сконфіскуем траву
І розчавим тебе, наче гниду!"

Над Москвою тінь Мао встає,
Череда туди суне повз Київ...
З словом щирим поклони там б"е
І Остап, і Грицько, і Лукія...

-**-

О, АМБАСАДОРЕ!

О, амбасадоре! Поменше крику,
Сидиш ти в ООН, а не в Кремлі;
Хоч гнівно грюкни черевиком
По ізраїльському столі,—

Не залякаєш цим Ешкбл,
Іде Даян — не козопас...
Держава Ізраїль — це школа—
Чи хочем ми, чи ні — навчає! й нас,

Що треба меч тримати грізний
Від гір Кавказу до Карпат,
Щоб Чорне море і Вітчизну
Н а р о д а м хижим не віддять!!

14 червня, 1967

—*—

БОГДАНОВІ К.

Колись в Берліні ти сидів
На редакційнім троні,
Тепер в "Свободоньку" проліз,
Сліди замівши чорні...

Колись ти віддано служив
Німецькому ослові,
Тепер же тон свій задаєш
В письменницькому "СЛОВІ";

Колись ти "душу" оспівав
Фашистської онучі,
Тепер з "СУЧАСНОСТІ" плюєш
На придніпрові кручі...

МИ ЗНАЄМ: хто ти й що ти є,
Куди ідеш і звідки...!
Заплатиш, лицарю пітьми,
За підлі підробітки!

1968

—**—

НА ДВОРІ

Засичали сиві Сови:
– Що ви пишете і хто ви?
Еміграція німа є,
Книги кидає в сміття...
Лише дехто вас читає –
На бенкети йде життя!

На дворі шуміли Гави:
– Не здобудете ви слави!
Еміграція щороку,
Вимираючи все більш,
Про степ рідний, синьоокий
Вже й не мріє. Що ж є гірш?

На дворі Сичі кричали:
– Де тут сонячні причали?
Ну, скажіть, кому потрібні
Ці поезії й байки?
Ви – невдахи, хоч і здібні,
То й забудуть вас віки!

На дворі кричали Кури:
– Вас шанують мазелури!
Від магістрів вам, їй-Богу,
Не діждатись пишних, од...
Тож збирайтесь в путь-дорогу:
Жде вас фабрика й завод!

Обізвалися Жар-Птиці,
Гуси, Лебеді, Синиці:
– Їхня правда боса і гола –
Животіють без турбот...
Кличе вас Дніпровське Поле.
Там безсмертя, де народ!!

12 січня, 1970

КНИЖКИ І МИШІ

В заокеанській стороні
Оселі пишні, осяйні.
Тут кожний має хату і до хати —
Комфорт усюди пребагатий..!
Але й таке буває тут в житті:
Вигоди є, а книги в забутті.

* * *

Один письменник-видавець
Навидавав книжок,— і звівся нанівець...!
Книжки його лежать, мов гори,
Припавши пилом неозорим...!
Тоді письменник і мудрець
(Ах, що за рішенець!)
Розклав книжки в повітці й на печі...
Нехай ч и т а ю т ь миші уночі...!

* * *

Ще Рильський так сказав: "Біда,
Як розум пилом припада..!"
Та буде гірша ще біда,
Як книги с т о ч и т ь мишача орда!

-:-

ДОШОВИЙ ЧЕРВ'ЯК

Хто з нас не знає Черв'яка?
Він землю їсть і м'яко стеле...
О, зупиніть маніяка,
Бо він всю Землю перемеле,

Бо він всю Землю перетре
І нафту-кров, як воду, сточить...
Яке ж це підле і старе!
Кому Черв'як плює між очі?

1967

-Ж-

ГОРА І БІЛКА

/За Р. Емерсоном/

Гора висока панувала,
На Білку гримала вертку:
" Ти вік стрибала, вихрувала...
[що ж ти маеш на віку? –
Маленька, слізна, малозвісна...!
А я – Гора висока й грізна!"

Їй Білка-Білоніжка:
– А ти не вмієш розкусить горішка!

**

МОСКВА І СКВУ

Стару, як гриб, Москву —
У сні чи наяву —
Задумав з'їсти раз СКВУ...
Хохли, кацапи, янки
Пустили навіть танки
Ще й муром стали навкруги...
Тому Москви й не з'їли **вороги**.
Мораль? Без голови
І булави
Не знищити Москви!

ХОМА І СТУПА

Хома із Ступою ходив,
Багато бачив різних див,
І гупав нею всюди й скрізь,
Свиней полохаючи й кіз.

О, милий Хомо! Рідна Ступа,
Лиш радуєчи козолупа,
Дарма в степах широких гупа:
В модерний час, в космічний вік—
Дурний ти, Хомо, чоловік,
Бо хто ж із Ступою блука,
На того чхає й УККА...

Гудуть комбайни і млини,—
І лізуть в рот самі блини...

Бери ж, не гаючись, розгін,
Тікай із Ступою на Сахалін
Або чимдуж котися з нею
Аж на Нову Гвінею:
Там, друзі кажуть, ЖОВТИЙ ТРУП —
Для ренегатів милі люб.—
Будує піраміди з Ступ...
Ти станеш, Хомо, там ураз
Лже-папуас і рачколаз...

Ти будеш згодом там велик,
Немов Кізко і Чан Кай-пшик!

США, 1970-72

КРИЛАТИЙ ЖАГУТИЧ

Якийсь Жагутич Яр та крила мав, —
І облітав
Стокгольм, Варшаву і Москву крикливу...
Але не залетів до Києва, Нью-Йорку й Тель-Авіву.
А там також, хоч як тут не крути ти,
Є чим і душу й серце збагатити!

Жагутичу! Хоч смійся чи не смійся,
Дарма по світові, як дурень той, не війся! -
Пиши поезії, а не сухі дубовірші...
Повір: немає в тих віршилищах, душі!

ОРЕЛ І СИНІЦЯ

Над лиманом щось іскриться,
Линуть хмари, мов перлові...
І Орлицею Синиця
Уявилася Орлові...

І він кликав за собою
В сині далі ту Синицю:
— Годі плакати під вербою!
Розклюєм небесну крицю!
Стань на ноги, виправ груди,
Всім вітрам розкрилюй душу!
Переборемо повсюди
Океани й сиву сушу!

Та Синиця — не Орлиця,
Королівною не буде...
І дрібна маленька птиця
Впала велетню на груди:
— Не клич, милий, в дивні далі!
В хмарах тих — моя могила...
І Синиця у печалі
Опустила ніжні крила.

...Це Орлам усім наука.
Хоч Синиця й діє чари,
В високості з нею мука...
Тож, Орли, летіть за хмари!
Там на місяці і звіздах
Кров заграє в ваших жилах,
Але знайте свої гнізда
Ген на скелях і могилах;

В Ріднім Краї — ваша слава,
Там добра й тепла доволі...
Нехай рід ваш і держава
Процвітають на роздоллі!!

СОВА І СОНЦЕ

Сова – нічна, відомо, птиця.
Та іноді і вдень Сові не спиться...

За хмари вилетівши спозарання,
Вона хотіла Сонечко затьмить...
Даремне намагання!
Бо Сонце й далі осява
І Землю, і блакить.

Сова, Сова!
Хоч ти з якогось міста чи з села,—
Затьмити Сонце – не хвала!

—
*

Ш А К А Л

Напала
На Шакала
Згряя Псів зненацька...
Завивши , наче Вовк і хвіст поставивши трубою,
Шакал іде вперед, мов лицар чудернацький,
Один на всіх – на грізне поле бою...
Та тільки що ж? При першій бо нагоді
Шакал "хоробро" втік, сховавшись в комишах ...

Недарма кажуть в нашому народі:
Хоч шкура Вовча, але Заяча душа!

-0-

БДЖОЛА З-ЗА ОКЕАНУ:

Бджола на рідні землі прилетіла
/Бо так хотіла!/,
Зустрілась там із Смоlichem,
З Драчем,
Об'їлась, кажуть, галушками і борщем;
Під курником у холодку,
На околгоспненім току
Набралася медку...
— Ах, що за Бджілка! Що за сила!
Їй заздирить, мабуть, тінь Бурмила...
— А вдача як?
— Та лізе скрізь без мила!

У чому ж, друзі, таємниця?
Червоні, певно, в неї крильця!

- ** -

КАБАНИ

Приїхали ми, звісно, за моря .
Тут не світила світочем зоря
І не було поета-байкаря,
А рідних Кабанів що перейшли кордон,
Було, як кажуть, цілий легіон.

Спливали роки – крига на воді...
І Кабани сказали нам тоді:
– Нехай не буде це між нами,
Ми вже не хочем бути К а б а н а м и...
Які ж тут з нас хохлацькі Кабани?
А наші дочки і сини?!

Надалі –
Ти запиши в анналі –
Ніхто по-своєму й зарохкати не зможе!

Цвіла весна. Струмки загомоніли, загули.
Громи загримали повсюди зловороже.
І Кабанів на смерть – в різницю потягли...
І я почув тоді по-рідному: "Рятуй нас, Боже!
Ні, краще бути дома Кабанами,
Ані ж висіти у В'єтнамі вверх ногами..."

Наш рід преславний був: орав і сіяв...
Та ворог нас по світові розвіяв,
Бо наші ікли – вже не ікли –
Напасників не сікли.."

Ідімо ж , друзі всі, в народні легіони:
Обороніть себе, то й Бог нас оборонить !!

-:~:-

ВІТРЯК

Старий Вітряк на вітрі торохтів.
Його політика нехитра:
Він визволить хотів
Народи від катів,-
Тож крилами махав і батував повітря...
У ківш його пустий ніхто не підсипав
Ні жита, ні янтарної пшениці;
А поруч недруги на зоряних снопах,
Справляють вечерниці...
Дарма, дурниці!

Майнуло, наче міт, повз нього триста літ.
О, зупинися хоч на мить в степах, земляче!
Пощо ж отак,
Немов Халява Ісаак,
На вітрі торохтіть? —
Безкрилий дух плазує й тихо плаче...

Мораль моя правдива і палка
(О, радуйся, Манило!),
Тепер ушкварю я, мов Вірський, гопака,
Щоб всім було приємно й мило...

1949/1968

—**—

ОСЛИ І БАРАНИ

На лузі паслися Осли і Барани...
Бродили гордо, мов герої,
Та гомоніли, що вони
С и н и
Вкраїни-неньки дорогої.
...Не кличте цих "синів" до бою—
Вони полежать краще під вербою...

Зліва направо: Вас. Гайдарівський, Галина Журба та Зосим Дончук (Філядельфія, США).

Перший з них /В. Гайдарівський-Гайворонський/ нещодавно поліз у мотуз'яну петлю — наважився на самогубство... Чи не тому, що В-во "Гомін України" повернуло його рукопис нового роману?! Чи, можливо, тому, що почував себе зовсім зайвим серед нечитайленків-доробкевичів, зокрема серед членів ОУП "Слово"?.. Ех, Василю! Невже смерть — найвищий вінок??! 66

(З украінскага)

ДЗЯРЖЫМОРДА!

О, які дзень слаўны сяння!
Што ж за радасьць для народу!
Ўся Амэрыка стракае —
Дзяржыморду, Дзяржыморду!
Ён прыехаў ня з Вэнэры;
Ня прылецяў ён із Марса . . .
Але ён шануе ўсюды —
Карлу Маркса, Карлу Маркса!
Ён удзеяў больш ліхога,
Чым ў Гаморы і Садоме!
Дык чаму ж яго вітаюць
Ў Белым Доме, ў Белым Доме?
Ціснуць рукі яму з ўцехай
Дыпляматы, паны - снобы.
Дзяржыморда прыракае-ж:
„Мы вас ўгробім!“ „Мы вас ўгробім!“
„Як ня вы, дык вашы дзеці,
Прымуць Маркса з верай шчыра,
Калі-ж вораг не паддасца —
Да Сыбіру! Да Сыбіру!“
Які-ж слаўны дзень вось сяння.
Ачмурэлі верхаводы!
І вітаюць дзяржыморду
'ЛЯ Статуіны Свабоды, „Беларускі Голас“/
— оОо —

ШЕЛЕСТУНИ

З-над Амазонщини чи з-над дрімучої Десни
Гудуть-шумлять верткі Шелестуни:
– Нам не страшні ні бурі, ні громи,
Бо з партією і з народом ми...
Ми – листя соняшника, яблунь, груш...
До нас і Брежнев Лейба не байдуж;
І кожний робітник, професор, селянин
До нас всміхається та ще й поклони б'є...
Було так, знаємо, і завжди буде й є:
Без нас нема життя... Ми варті сто перлин!

Чому ж мовчали там коріння й стовбури?
Бо правдоньки не можна сіяць, говорить...
Мовчу і я, схилившись на карниз.

Петри Шелестуни ще полетять униз...

1971

ЛІТА МОЇ МОЛОДІЇ

..скаче Пегас пречудово – бере він усі перепони...
Шерех? Державин? Повз них ми полинем
в заобрійні далі...!

Вічною славою вкривши широкі степи і байраки,
Квіти безсмертя посієм на ріднім Дніпровім
роздоллі.

... Січень давно не січе вже, Київ, Хрещатик
в туманах.

Молодість – пісня пісень – клекотить
в моїх грудях, дебелих.

Рильський, Сосюра назустріч ідуть...

Ось і Бажан, наче витязь

В тигровій шкірі, вклонившись, нам стискує
руки гарячі.

– Хто це? – питає в Сосюри, поглянувши
дружно на мене.

– Та...це поет молодий з Запоріжжя.

М а н и л о, зоветься..!

– Кращий із кращих на область усю, – це Мак-
сим обізвався. –

Є там іще і Жолдак, і Жагутич Грицько – поетюги!
Хочеться кожному з них вінок слави

блискучий здобути...!

Прагнення, звісно, в них є. Чи ж здобудуть
безсмертя – сумнівно.

Тільки ж Манило... Тут ще велике, повірте, питання.

Дуже народні джерела б'ють з його творів, погляньте.

Вірші мої показав їм Максим, прочитав навіть дещо:

"Літо" і "Спогад",

і "Лист від пілота". Бажан і Сосюра

Швидко схопили мене і давай підкидати угору
Вище Воріт Золотих. Було це в роках сорокових
Перед війною. А потім – із хвили на хвилю –
закинула доля

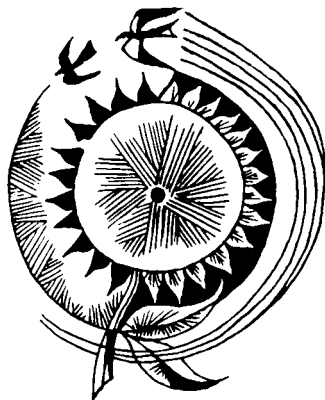
Юного хлопця, мене, у країни далекі, казкові...
Вже і Володьки й Максима немає на білому світі.
Вже і Бажан, збагативши скарбницю
народної слави,
Став, мов живий монумент, у Дніпрових
степях незборих...!

Вже і мені скоро стукне середина віку...! Ніколи
Я не бував ще в таких поетичних розмаях...!

І навіть
Дружні вдаються мені гуморески,
байки і сатири
(Премію СУЖу Канади признали й мені непогану).

Вічною славою вкривши
широкі степи і байраки,
Квіти безсмертя
посіяв і я на Дніпровім Олімпі!!

США, 27-XII-66

СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ УКРАЇНИ

У журналі "ВОЛОСОЖАР" чч.9, 11, 12, 1969, ми дещо писали про майбутні Сполучені Штати України. Українці хотіли б, очевидно, трохи більше знати про цю справу... Тож пишемо ще кілька слів.

Після третьої світової війни (звичайно, не останньої), яка таки неминуча, великий український народ та Сполучені Штати Америки таки вимушені будуть створити могутні й незалежні Сполучені Штати України, в склад яких увійдуть такі Штати:

1. Київська Україна (разом з Курщиною й Вороніжчиною);
2. Волинсько-Поліська Україна;
3. Галицька Україна;
4. Карпатська Україна;
5. Буковинська Україна;
6. Басарабська Україна;
7. Новгородщина;
8. Кримська Україна;
9. Дінщина;
10. Кубанська Україна (Кубанщина й Чорноморщина);
11. Терщина (Терщина й Ставропілля);
12. Сіра Україна;
13. Зелена Україна;
14. Заокеанська Україна...

Новгородщина, як відомо, довгий час була провінцією Київської Русі і урядували там наші українські князі... У вільних і незалежних США житимуть всі в згоді й мирі, навіть українські росіяни будуть людьми зватись...

СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ УКРАЇНИ – оригінальна ідея і ми – українці живі, мертві й ненароджені, як писав ШЕВЧЕНКО, ще діждемося свого Вашингтона з новим і праведним законом!!

ЛИСТИ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА ДО ІВАНА МАНИЛА

Нижче друкуємо два листи В. Винниченка, які дають дослідникові деякі дані про останні роки життя великого письменника.

Листи друкуємо з оригіналів, не роблячи найменших поправок, змін і скорочень. Пунктуацію залишаємо такою, як вона є в оригіналах — навіть очевидних пропусків не доповнюємо.

Листи написані на дуже поганому папері, винятково поганою машинкою. В окремих місцях є дописки й правки пером. РЕД.

До гр. Ів. Манила в Аугсбур(зі)

Вельмишановий Громадянинне,

Вашого листа з 24—ХІ тільки тепер одержав, — очевидно причиною такого запізнення економічний розгартіяш у Франції створений страйками. Велике спасибі Вам за Ваші книжки і за Ваші пропозиції помочи в виданні моїх праць. От тільки щодо можливости реалізувати Ваш хорошиї намір у мене є сумніви. Наприклад, моя праця "Конкордизм" матиме, мабуть, з 1000 сторінок таких, як у книжці "Муза". Треба бути мільонером, щоб видати її на тих умовах, про які Ви пишете. Тому я про видання цієї книги і не думаю. Але, може, ми змогли б видати стислий виклад цієї книги, який я тепер якраз готую?

Напишіть мені будь ласка, чи згоднісь би Ви видати брошуру моїм коштом і взятись її поширювати. В цьому випадку, які умови за цю роботу-послугу Ви вважали б за справедливе запропонувати. І чи є у Вас потрібний для розповсюдження апарат? Скільки часу треба було б для видрукування брошури в 50-60 сторінок, формату "Музи"? Чи маєте Ви змогу посилати книжки до Америки? Який тираж може бути моїх праць на Вашу думку.

Як переслати Вам гроші, я теж не знаю, але постараюсь вяснити, коли це треба було б робити.

З правдивою пошаною

В. ВИННИЧЕНКО

А тепер дозвольте сказати мені кілька слів про Ваші книжки, хоча Ви мене про те й не просили. Людина неприхильна до Вас або заздрісна могла б сказати Вам, що Ви вибрали невдалий, байковий жанр поезії. Але я скажу, що хоч він і не новий, але на теперішній час оригінальний і вдячний. Коли вкласти в нього ще політичний чи соціальний зміст, то можна досягти доброго успіху. Ваші композиції в збірках "Колючий сміх", "Постріли з пера", а так само в журналі "Сьогодні" виявляють в авторі їх щирого шутача непротоптаних стежок, самостійности, юмору, володіння оригінальним віршом. Мені думається, що Ваш жанр є здатний передати великі думки у легкій, приступній і для простого, і для рафінованого читача. (Тут, мабуть, пропущено слово "формі". Ред.). Треба тільки може в цьому більше працювати ніж ув інших жанрах. Бажаю Вам завзяття і успіху.

Спасибі і за книжечки інших авторів, які мають свої цінності. І спасибі Вам, як видавцеві, що так дбайливо і естетично видали їх, тим більше, що умови для видання у Вас не легкі.

В. В.

Париж 26 — I — 48.

До І. Манила в Авгсбурзі.

Вельмишановний Добродію,

виходить маленьке непорозуміння: книга "Конкордизм", про яку пишете, має не 60 сторінок, а більше 200. Одже я хотів би знати, чи Ви змогли б узятись за видання ТАКОЇ книги.

Крім того: було б бажано, щоб Ви пояснили умови гонорару. Ви пишете про 20 відсотків з видання. Мені в Парижі пропонують так само цей гонорар, тільки 20 відсотків мало б бути з продажньої ціни книги. Чи у Вас так само? Бо раніше Ви писали про гонорар, виплачуваний книгами. Мені дуже незручно і невигідно мати в такому вигляді гонорар, у мене нема ніякого апарату поширення видання.

Коли б ми зійшлися на головних умовах, я запропо-

нував би Вам видання моїх і інших крім "Конкордізма" книг.

Одже прошу відповісти мені по одержанні цього листа на мою парижську адресу (адреса додана).

З правдивою пошаною

В. ВИННИЧЕНКО

Іван Манило і Пегас

Манила слава все манила,
Гріхи він має давні й ті ж,
Забувши, мабуть, слава мила
Дорогу в пекло промостила
Писарчукам поганих вірш.

Дарма! Манило знов озвався
(Який морочить його біс!?):
"Я загнуждав свого Пегаса
Щоб він мене послушно ніс"...

Жене, аж піт із нього капа,
Неначе зовсім вже осліп.
Чи ж доведе його та шкапа
Із славою на той Олімп?

Манило не мала дитина,
Але замріявсь, як дитя:
"Бажан і Рильський і Тичина
Потраплять в Лету забуття.
А я, мов лицар той Тараса
І між великими — велик,
Ось, осідлавши знов Пегаса,
Тепер прославлюся навек".

Дивись, Іване, стережися! —
Йому на здогін чути крик, —
Щоб ти з Пегасом не скотився
З Олімпу прямо в пекло — брик!..

Пригадка наша — не образа.
Усі ми грішними помрем.
Гірка є слава віршомаза,
То ж краще бути байкарем.

П. Ром

З У С Т Р І Ч

Л. Лиманові, І. Матилосі

Ще та зустріч не забута нами,
Вона, як хвиля, б'є у береги.
На станціях кривавими вогнями
З людських жалів сміялись потяги.
Як добре бути бідним! Всі вагони
Приймають нас!.. Нехай метіль січе.
Нехай блукають п'яні ешсльони
У темряві завалених печер;
Г'єхай шукають щастя в круговерті,
Нехай Берлін в печерах поблука. —
Ми теж вп'ємося днем близької смерти
Безумного гидкого павука!
Так сісти і байдуже звисить ноги,
І мисль, мов таємницю, берегти,
Що безконечні на землі дороги
І що людині їх не перейти.
Та ця — скінчиться. Станем на пероні,
Причешемось до люстра, і тоді
Нарешті вмиємо шорсткі долоні
У поданій від дівчини воді...

Відень, 1945

 Л е о н і д ПОЛТАВА

ДОРОГИЙ ПАНЕ Іване МАНИЛО!

Сьогодні, 5 листопада 1972 р., отримав від Вас картку з пропозицією придбати веритайпер. Дуже Вам вдячний за пам'ять про мене і за справді гарний намір. Така машина мені була б дуже доречно, якби не те, що я не надаюсь до праці на тому приладі. З самої весни мене розмордувало хворіти, двічі вже відбув свою чергу в шпиталі, хоч користі з того майже ніякої, звичайно, мені, а не медичному персоналові... Обібрали мене як на благбазі в Харкові. Вам там доводилося бувати? Але головне те, мої н е р в и не надаються до такої тендітної праці, як того вимагає веритайпер. У м е н е єдина мета набути собі діляницю на укр. цвинтарі в Бавнд Бруку. А все інше мене цікавить найменше, в тому числі й книжки.

Що це Вас давно не чути? Правда, оголошення Ви даєте в газетах... А чи не могли б Ви, Пане Іване, дістати для мене, може десь в Нью-Йорку, якщо доводиться там бувати, р о м а н Юрія Щербака "Бар'єр несумісности". Я цю книжку мав і читав її, але хтось позичив і забув повернути, хотілося б її мати, щоб ще раз прочитати, а може й написати про неї.

Як будете в нашому місті, загляньте до мене, я завжди до другої години дома.

На цьому, на все краще!

В.ГАЙДАРІВСЬКИЙ

* * *

Добривдень, Пане Іване!

Щойно повернувся з похоронного заведення, в якому я прощав у далеку дорогу Василя Гайдарівського...

Мабуть умови життя й творчості були такі несприятливі, що він наважився на самогубство. Очевидно, й мо-лода дружина не створила йому, як обіцяла, догідних і

сприятливих умов для творчої праці.

Коли будете їздити до мене, то запоміть з собою англійські черенки до веритайпера найбільшого розміру, бо звичайні я маю для друку, а от для заголовків мені дуже бракує. З привітом

З. Дончук

ДОБРОГО ЗДОРОВ'Я, ІВАНЕ ВАСИЛЬОВИЧУ!

Вашого дуже змістовного й цікавого листа, писаного 10-XII-72, я одержав лише сьогодні (18-XII) — широ дякую! Цікава деталь: 5-го листопада Гайдарівський писав Вам листа, писав, що ще хотів би дістати книжку Ю. Щербака і ще раз її прочитати (видно, вона або дуже цікава, або чимсь спеціальним припала до "нутра" Гайдарівського), а 13-го /фатальна тринадцятка! - Хвильовий також застрілився 13 числа/ листопада... він уже висів на мотузку. Якщо він зробив це з глибокого переконання, то я цілком схвалюю цей вчинок. Єдине, що мене дивує — чому він не придумав нічого іншого, а вдався до такого "архаїчного" і брутального методу, як петля?.. Цікаво також було б знати, що саме він написав до дружини в своєму передсмертному листі? Звичайно, молоду дружину можна обвинувачувати тільки частково в самогубстві Г-го, бо, по-перше, ніхто не змушував його одружуватися з нею, а по-друге, дружина напевно не підписувала з ним контракт про створення "догідних умов для творчості" (хоч Дончук пише, що вона нібито обіцяла створити йому такі умови). Так само справа не в "Гомоні України", що забрав його роман до друку. Дивно, чому він туди його послав?.. Не в користь Гайдарівського промовляє те, що він в молодших літах був алькоголіком...

З нетерпінням чекаю на Вашу книжку "Меч Святослава". Постараюся написати рецензію.

Кінчаю, широкі вітаю і здоровлю з наближенням Нового Року та бажаю Вам всяких благ, які тільки Ви самі собі бажаєте.

Привіт! Ваш Юл. М О В Ч А Н

Д Н І П Р О

Ів. МАНИЛОВІ

Де печенізькі черепи гниють
І тарпани гасають табунами,
Шумить Дніпро широкими степами,
Через пороги проламавши путь.

Над ним хвилясті марива пливуть
І в далині вмирають за ярами;
Під ним безодні, звергуючи брами,
Тамують буйно невтоленну лють.

А він пустує, обійнявши в танку,
Струнку Хортицю, наче полонянку,
І будить луни в закрутах яруг.

Грими ж, як пострах на маетки ляські!
Дзвени, як пісня! Рокочи навкруг,
Піднявши хвилі, мов шаблї дамаські!

_____ Яр СЛАВУТИЧ

"УКРАЇНА САМА..." І. МАНИЛА-ДНІПРЯКА

*Є в ній про все: і про Папугу,
Про Теокрита й Самчука,
Про годин із Хортиці-Луку
І про безсмертного Франка...*

*На все ця книжка пребагата!
Бо Україна вже сама
Розламає тюремні ґрати...
І йде вперед,— і гине тьма!*

З М І С Т

ЗОРЯНІСТЬ

<i>Водопад біля Запоріжжя</i> - - -	5
<i>Семпер ідем (завжди те саме...)</i> - - -	6
<i>Безмежжя</i> - - -	7
<i>Зоряність . . .</i>	8
<i>Кредо . . .</i>	9
<i>Письменниці</i> - - -	10
<i>Привіт тобі</i> - - -	11
<i>Л.Українці . . .</i>	12
<i>На Хортиці</i> - - -	13
<i>О, Канадо!</i> - - -	14
<i>Прокинься!</i> - - -	15
<i>До подруги</i> - - -	16
<i>Золотими сузір'ями літо</i> - - -	17
<i>Є. Маланюкові</i> - - -	18
<i>Пісня про Далекий Похід (За Мао)</i> - - -	19
<i>На тему про Далекий Похід (За Мао)</i> - - -	19
<i>Тихо!</i> - - -	20
<i>Пробудження</i> - - -	21
<i>Ти не клич</i> - - -	22
<i>Я повертаюсь</i> - - -	23
<i>Затуманило</i> - - -	24
<i>Як сонце пестить</i> - - -	25
<i>Білий демон</i> - - -	26
<i>Степ кличе</i> - - -	27
<i>Очерет</i> - - -	28
<i>Ранок</i> - - -	29

<i>Там, де ворон</i> - - -	30
<i>Ой, ниво</i> - - -	31
<i>Ялинка</i> - - -	32
<i>Далека Зоре!</i> - - -	33
<i>Два Чупринки</i> - - -	34
<i>Аероплянить мєва</i> - - -	35
<i>Тече річка Чортомличка</i> - - -	36
<i>В степу</i> - - -	37
<i>Ой, п"ю поезію</i> - - -	38
<i>На чатах</i> - - -	39
<i>Рєве та стогне</i> - - -	40
<i>Запоріжжям їду</i> - - -	41
<i>Мєч Святослава</i> - - -	42
<i>Повістка</i> - - -	43
<i>Степоград</i> - - -	44

КИПЕНЬ

<i>Є. Євтушенкові</i> - - -	45
<i>Гібриди</i> - - -	46
<i>Як ти українець</i> - - -	47
<i>Світлана</i> - - -	48
- - -	49
<i>Череда</i> - - -	50
<i>О, амбасадоре</i> - - -	51
<i>Богданові К.</i> - - -	52
<i>На дворі</i> - - -	53
<i>Книжки і миші</i> - - -	54
<i>Дощовий черв"як</i> - - -	55
<i>Гора і Білка</i> - - -	56
<i>Москва і СКВУ</i> - - -	57

Хома і Ступа — — —	58
Крилатий Жагутич — — —	59
Орел і Синиця — — —	60
Сова і Сонце — — —	61
Шакал — — —	62
Бджола з-за океану — — —	63
Кабани — — —	64
Вітряк — — —	65
Осли і Барани — — —	66
ДЗЯРЖЬІМОР ДА — — —	67
Шелестуни — — —	68
Літа мої молодії — — —	69
— — —	70
С Ш У — — —	71

З ЛІТЕРАТУРНОГО АРХІВУ

Листи Винниченка — — —	72
П.Ром, Л.Полтава — — —	74
Листи Гайдари́вського, Дончука, Мовчана — — —	76
Славутич, М.Щербак — — —	78
Книголюбам — — —	82

* * *

К Р И Т И Ч Н І Г О Л О С И

"Твори Манила — цікаве й надійне явище..." —
Гр.ШЕВЧУК(Шерех) — "Час".

"З Манилових речей, умічених у збірці "Ельдорадо", нам видається найкращою в жанровому розумінні байка "Яблуко".-В.ЧАПЛЕНКО-"Волосожар".

Замовлення (та з дол.) на книжки [в.Манила—Дніпряка висилайте на адресу друкарні і В— ва "ВОЛОСОЖАР"(див. нашу адресу на 82 сторінці).

Думайте, читайте...

К Н И Г О Л Ю Б А М

- Б. Антоненко-Давидович: ЗА ШИРМОЮ/роман/-2.50
Д-р Ю.МОВЧАН: Записки лікаря(новелі, оповід. та інше, в тверд. оправі) ----Ціна 5 дол.
Мовчан: Що варто б знати(оповід.,нарисы)-- 4.15
Ів. Манило-Дніпряк: Меч Святослава - - - 2.00
Дм. Чуб-Нитченко: На гадючому острові/опов./0.75
Гончар: С о б о р(роман) - - - 2.65
Проф.А.ОРЕЛ:Словник чужомовних слів(три томи, укр. мовою. Для всіх!) ---- 6.45
Проф.Д.НИТЧЕНКО:Укр. правописний словн. -2.35
З.ДОНЧУК: Утрачений ранок/вел.роман/---- 6.00
Дончук: В пошуках щастя/роман,в тверд.опр/5.00
Дончук: Праця і нагорода/нова вел. книга!/- 6.00
Дончук: Куди веде казка /роман, в тверд.опр5.00
Дончук: Десята(збірник оповідань,тверд.опр.)-4.00
П.КАРПЕНКО-КРИНИЦЯ:Індіянські баляди -- 1.90
Віра ВОРСКЛО: Листи без адреси(поезії)- 1.90
І.МАНИЛО-ДНІПРЯК: Грім за зорею. Україна сама...Пеани і кїнини та ін. збірники - - - 3.00
"ЕЛЬДОРАДО" /твори Котляревського,Гребінки, Глібова,Франка,Самійленка та інших/- 0.65
"ВОЛОСОЖАР"(літ. альманах.Твори Мелешка,Щербака, Діброви,Манила,Осьмачки, Чапленка) 0.65
"ВОЛОСОЖАР"/усі числа за минулі роки/- 2.00
Т. ОСЬМАЧКА: Китиці часу(нові поезії)- 0.60
Ів. КМЕТА-ІЧНЯНСЬКИЙ:Крила над морем- 2.00
П.СТРАДНИК:Правда про сов владу.../240 ст/4.50
Проф.Є. ОНАЦЬКИЙ:У вічному місті /Рим/- 2.90
Проф.П.ФЕДЕНКО:Укр.рух у ХХ стол. -- 2.95
Феденко-Тирса:Несмертельна слава/повість/-1.90
Феденко: І.Мазепа/життя й діяльність/ - 2.25
В.ЧАПЛЕНКО:Ісьько Гава/ілюстр.сат.повість/-1.00
Чапленко: Уводина до мовознавства - 1.00
В. Винниченко: Халамидник. Подарунок /два цікаві оповідання для молоді і старших/ -- 1.30
ЗАМОВЛЯТИ: WOLOSOZAR, Cumberland Rd.

Millville, N. J. 08332, USA.

До Редакції та В-ва "Волосожар" надходять цікаві листи, поради й різні побажання, які свідчать, що читачі бажали б і надалі одержувати наші видання – книжки, журнал "ВОЛОСОЖАР" тощо.

Отож просимо, Дорогі Читачі, нас не забувати, писати відгуки на наші видання, висилати належні гроші ("Меч Святослава" коштує 2 долляри), висилайте нам також адреси своїх друзів-книголюбів... Будемо за все Вам широчин дячні!

Ред. та В-во "ВОЛОСОЖАР"

**Cumberland Rd.
Millville, N.J. 08332, USA**
